

COMMANDERIJ **T**MOLENBERG

ontdekken. beleven. genieten.

WELKOM

Sancerre en omgeving

19 maart 2026

Kristof Serraes & Gerard Van den Abbeele

Sancerre ... mooi dorp van Middeleeuwse oorsprong op een rots (solitaire heuvel) gevestigd

Situering: Sancerre ligt knal in het centrum van Frankrijk, in het departement Cher

Sancerre ligt in de vallei van de rivier de Loire. Links de Atlantische oceaan, pays Nantais met voornamelijk de muscadet wijnen van Melon de Bourgogne druiven. Stroomopwaarts rond de stad Angers, wijnregio Anjou met Chenin Blanc in wit en Cabernet druiven (Sauvignon & Franc) voor rood.

Saumur met de mousserende wijnen van Chenin Blanc

Vervolgens de Touraine regio rond Tours waar naast Chenin Blanc ook Sauvignon Blanc in wit gebruikt wordt, in rood Cabernet.

Meest stroomopwaartse regio is Centre-Loire met als grootste stad Orléans. Op deze regio gaan we vanavond verder inzoomen

Druivensoort Pinot Noir

- Fluweelachtige donkerblauwe schil
- Finesse en elegantie
- Ook rosé wijnen

Om onze degustatieavond af te trappen gaan we beginnen met rode wijnen met focus op de pinot noir druif

Gekend van de Bourgogne, maar dus ook zeker in de Loire streek de rode druif voor prachtige wijnen.

De combinatie van de terroir en het continentale klimaat komt de pinot noir tot finesse en elegantie.

Pinot noir wijnen zijn vaak licht kersenrood met een paarse tint, maar de kenmerkende rosé wijnen uit de buurt hebben een licht roze kleur met subtiele oranje / koperachtige nuance uienschiltint (perdix) genoemd

Degustatie n° 1

6

Laten we direct beginnen degusteren, we starten in dus Centre Loire op een 100 km van Sancerre af, in een gebied dat nog maar AOP erkenning heeft sinds 2009. Het gebied licht een 50-tal km van de Loire. Maar net door de nog jonge AOP status willen we jullie dit eens laten proeven. Er zit slechts 25% Pinot Noir in deze wijn.

Châteaumeillant 2023 – Domaine Roux

- 75% Gamay, 25% Pinot Noir
- AOP Châteaumeillant (65 ha)

- Lichte kleur
- Rood fruit: kers, framboos, aardbei
- Zwart fruit: braambes, blauwe bes
- Kruiden: peper
- Medium body & afdronk

Aperitief
Wit vlees, charcuterie

Doet wat denken aan Beaujolais vanwege de 75% gamay druiven gebruikt is ook een druif die lichte kleurintensiteit geeft, maar zorgt voor extra structuur in deze wijn, een meer aromatische neus (rood fruit kers framboos), zorgt er ook voor dat de wijnen sneller op dronk zijn

Druiven van wijngaarden rond het dorpje Châteaumeillant. Klein gebied (een goeie 1000 hectoliter per jaar). Weinig tot geen export (98% Frankrijk). Dus iets dat we niet zo goed kennen in ons glas.

Druiven worden manueel geplukt.

Zandbodem met wat klei en af en toe wat schist of gneis.

Domaine Roux zelf is niet daar gevestigd maar we komen met hun thuisbasis Quincy al een pakje dicht bij Sancerre

In de bovenloop van de Loire, Centre-Loire heerst in tegenstelling met de rest van de Loire streek een continentaal klimaat (warme zomers, koude winters) aangezien hier weinig invloed van de atlantische oceaan (een 350 / 400 km er vandaan → dat is meer dan België op z'n langst (300 km))

Algemeen gezien wijnen met hoge zuren, expressieve aroma's en uitgesproken mineraliteit

Onder de overgangszone rond Orléans – kleine regio met droge witte wijnen van Chardonnay, ook wat rood en coteaux du Giennois die gericht is op de onderliggende appellaties

Reuilly: naast pinot gris ook Sauvignon blanc voor wit en pinot noir voor rood

Quincy: één van de oudste AOP's (1936), 100% sauvignon blanc, geen rood

Menetou-Salon: Sauvignon Blanc & Pinot Noir – spoiler - vergelijkbaar met Sancerre, maar zachtere en fruitigere wijnen

Pouilly-sur-Loire: Kleine appellatie; Chasselas druif, lichte, frisse, eenvoudige wijnen

En dan komen we aan de bekendste twee

Poilly Fumé 100% Sauvignon Blanc
en aan de andere oever van de Loire Sancerre, misschien wel de meest prestigieuze
appellatie van de regio, maar eerst ...

Voor de kenners ... er zijn verder stroomopwaarts nog twee zeer beperkte AOP's
Côtes du Forez (74 ha) en Côtes d'Auvergne (250 ha)

Degustatie n° 2

Voor de tweede degustatie blijven we in rood en naderen we tot op 30km van Sancerre.

Première cuvée 2024 – Domaine La Fidélité

- 100% Pinot Noir
- AOP Menetou-Salon

- Diep robijnrood met violet accent
- Intense wijn
- Sterke aroma's: zwarte kers, pruim
- Subtiel peperige tonen
- Zoethout in de smaak
- Elegantie en finesse van pinot noir
- Frisse, lichte afdronk met geïntegreerde tannines

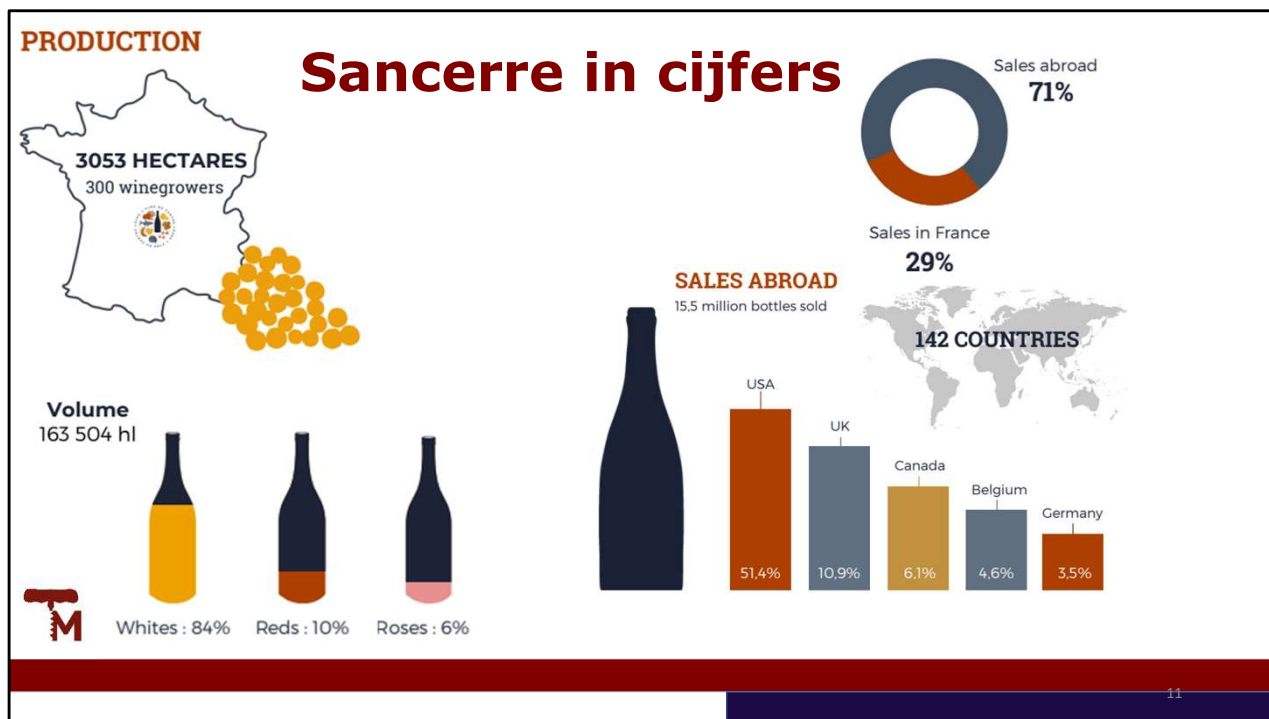
Zomerse barbecue
Visgerechten (fris serveren)

10

Ook hier worden de druiven manueel geplukt.

Zeer klein familiedomein, slechts 9ha wijngaard waarvan 2ha Pinot Noir waar deze vandaan komt, weerspiegelt de volledige appellatie wel aangezien slechts 30% Menetou Salon aanplant Pinot noir is.

We werken toe richting Sancerre en hier wat cijfers (van op de officiële website), gemiddelden van de laatste 5 jaar

3000 ha wijnbouwareaal

300 wijnbouwers (een derde daarvan is biologisch gecertificeerd of bezig met het behalen van het certificaat)

165 hectoliter (22 miljoen flessen per jaar)

iets meer dan 80% witte wijnen en net iets meer rode dan rosé voor de rest

70% is bestemd voor export waarbij, wij, de Belgen als 4e grootste export bestemming na USA, UK en Canada zijn.

Een aangezien we bezig waren met rood, gaan we van die 10%

Degustatie n°3

Onze derde degustatie, ook in rood, AOP Sancerre, 100% pinot noir net als daarnet

ES-56 Sancerre rouge 2017 "La Bourgeoise"

- Silex terroir gevormd tijdens het Eoceen
56 miljoen jaar geleden
- 100% Pinot Noir
- Oude wijnstokken – biologisch
- Malolactische gisting op eiken vaten van 228 liter
- 1 jaar sur lie op dezelfde vaten

- Granaatrood
- Rijp rood fruit (pruim, morello kers), vanille, kruidig
- Gesloten geconcentreerde aanzet
- Frisse rokerige afdronk, delicate tannines

Geroosterde kalfskoteletten

Lamsroulade met gebakken eekhoorntjesbrood champignons

13

Silex terroir dat 56 miljoen jaar geleden tijdens het eoceen gevormd werd. Oude wijnstokken, biologisch gecertificeerd

Eiken vaten uit het Tronçais-bos

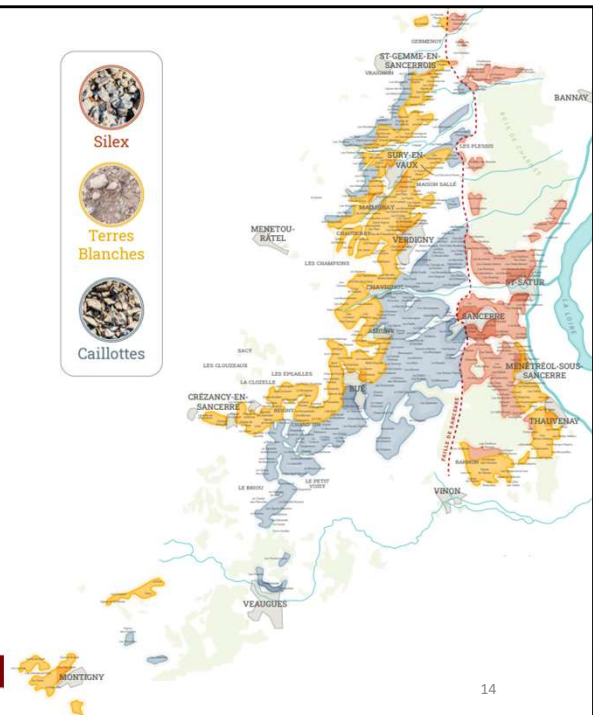
Afhankelijk van het oogstjaar en het verkregen sap varieert de tijd dat de wijn op vaten ligt tussen de 10 en 12 maanden sur lie

De kruiden kunnen voornamelijk peper zijn

Volle of pittige gerechten

Terroir Silex

- Vuursteen - Siliciumhoudende kleisteenbodems
- Heuvels in het oosten
- "prestigieus"
- Rokerige, strakke wijnen

14

Nu we door de ruime regio gegaan zijn in rood, toch even de terroirs belichten.

Laat ons beginnen met dat Silex van zonet.

De donkere vuursteen keien houden de warmte van de zon zeer goed bij om die 's nachts terug af te geven wat voor een betere rijping van de druiven zorgt

Wijngaarden vind je er op plateaus of zacht hellende heuvels

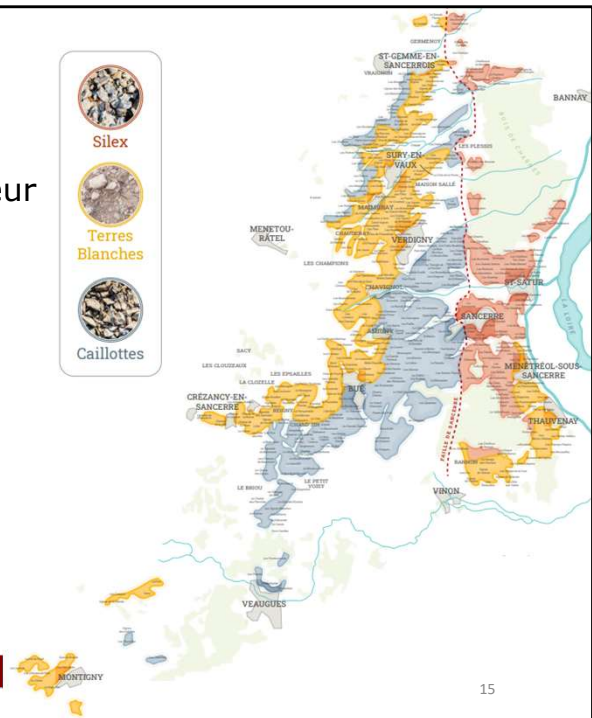
Relatief arme bodem wat zorgt voor lage rendementen en geconcentreerde druiven

Soms licht reductieve indruk, citrus en strak zowel qua mineraliteit als mondgevoel

Terroir

Terres blanches

- Klei en kalksteenbodems, wit van kleur
- Heuvels in het westen
- Oude krijtlaag
- Structuur- en bewaarwijnen

Witte, lichtgrijze kleur bij droge bodem, maar als hij nat is kleverig en zwaar door de klei

De wijnstokken lijden minder onder droogte omdat de bodem het vocht zo goed vasthoudt

Tragere opwarming door de zon met een latere rijping en complexere aroma's tot gevolg

Vaak op steilere en hoger gelegen hellingen in het westen

Betreft dezelfde geologische krijtlaag die voorkomt in Chablis, maar ook de white cliffs of Dover

“Structuur”: Rijpe citrus, bloemen, subtielere mineraliteit, meer body en kracht

Terroir Caillottes

- Kiezelerijke bodem
- Ligt tussen de silex & terres blanches in
- Elegante, aromatische wijnen
- Vaak sneller op dronk
- 'lichtere' terroir !?

16

Kiezels van kalksteen vermengd met een dunne laag klei
Een dunne arme bodemlaag, soms echt een grindveld

Bodem warmt snel op in de lente (vroegrijping)
Wijnstokken moeten diep wortelen door de arme kiezelbodem

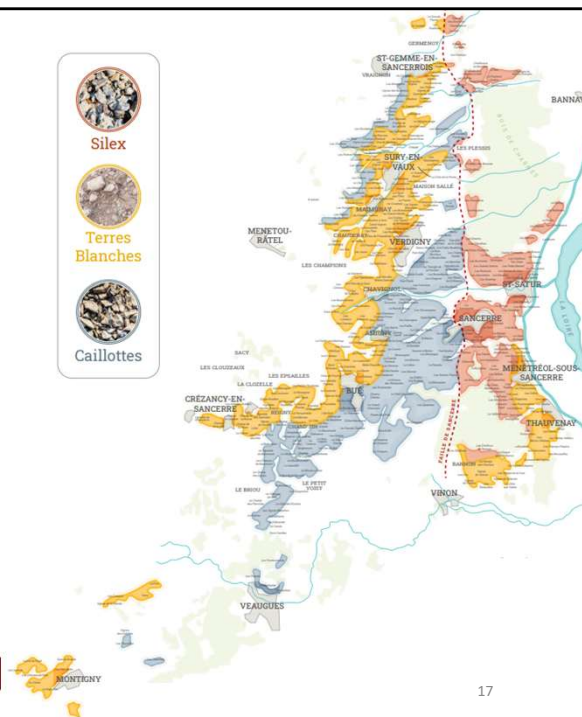
Citrus, witte bloemen, kruidige frisheid, licht steenachtig
Elegante body, levendige zuren, jong al zeer toegankelijk

Af en toe wordt deze terroir als 'lichter', minder bestempeld, maar het is wel de sauvignon aanplantingen eind 19^e eeuw, begin 20^e eeuw op deze terroir die de naam Sancerre gemaakt hebben tot wat ze vandaag is. De meest historische wijngaarden liggen dus hier.

Caillottes
pour le plaisir

Silex
pour la tension

Terres blanches
pour la garde

17

Of zoals samengevat door wijnmakers ter plaatse

Charme – Mineraliteit - Bewaarpotentieel

Geschiedenis

- Rond 1e eeuw reeds vermeld in oude geschriften
- 12e eeuw faam verkregen met Pinot Noir wijnen
- Eind 19e eeuw verwoestingen door Phylloxera
massale aanplant Sauvignon Blanc
- 1960-1980 focus op terroir & kwaliteit
 - Alphonse Mellot
 - Edmond Vatan – clos la Néore
 - Henri Bourgeois

18

Grégoire de Tours – 582

12e eeuw: Augustijner monikken & graven van Sancerre met ook eerste export via de Loire rivier

Het was dus van origine een bijna exclusieve rode-wijnregio maar is pas na de phylloxera geswitched naar wit

Tot de periode 1960 -1980 waren de Sancerre wijnen voornamelijk bulk wijnen van mindere kwaliteit die we hier niet zouden bespreken.

Maar in deze periode begon men te focussen om bijzondere wijnen te maken. Men ging

- de opbrengsten beperken
- aan de terroirs te denken
- meer aandacht voor de oogst op het juiste moment uit te voeren voor rijpere druiven te hebben
- de vinificatie nauwgezet opvolgen en internationaal Sancerre en Sauvignon Blanc uitdragen.

Personen

- Alphonse-Roger Mellot: Een historische familie die kwaliteit herstelde via strenge selectie, biodynamische principes en terroir-expressie. Belangrijk in het herpositioneren van Sancerre als topappellatie
- Vatan: Hij werkte extreem nauwkeurig in de wijngaard en liet zien hoe grootse Sauvignon Blanc uit Sancerre kon zijn. Zijn invloed is enorm, ondanks kleine productie.
- Bourgeois: Speelde een sleutelrol in de modernisering en internationale promotie van Sancerre. Introduceerde perceelselecties en consistente kwaliteit.

Appellation d'Origine Protégée

1936 AOC in wit
1959 AOC in rood & rosé

SANCERRE AOC: GEEN ASSEMBLAGES TOEGESTAAN

WITTE SANCERRE

UITSLUITEND
SAUVIGNON BLANC

RODE & ROSÉ SANCERRE

UITSLUITEND
PINOT NOIR

X VERBODEN OP ASSEMBLAGE VAN DRUIVEN

SANCERRE AOC STAAT UITSLUITEND MONO-CÉPAGES TOE: ÉÉN DRUIVENRAS PER WIJNSTIJL.

19

De AOP dateert van voor deze periode dat er aan die kwaliteit gewerkt werd. Wat schrijft de AOP wél voor

Geén assemblage toegestaan, dus geen blanc de noirs bvb

Wit is altijd 100% sauvignon blanc

Rood en rosé altijd 100% pinot noir

Het cahier des charges bevat ook regels waar de druiven geteeld moeten worden: specifieke percelen binnen Sancerre zelf of 13 randgemeentes.

Er staan ook regels vermeld omtrent de rendementen, maar de kwaliteitsdomeinen gaan vaak nog een pak lagere rendementen toepassen (officieel toegelaten rond de 60, in praktijk vaak rond de 50 hl/ha)

Er zijn geen verplichtingen qua manuele oogst of opvoeding op hout

Classificaties

- Geen officiële cru-classificatie of beschermde perceelsbenamingen (zoals in Bordeaux of Bourgogne)
- Niet officiële variant van cru-classificatie aan de hand van het terroir
- Niet officieel beschermde perceelsbenamingen
 - La Côte des Monts Damnés
 - Le Cotelin
 - ...

20

Doordat de AOP van uit de tijd van “bulkwijnen” stamt en men nu meer kwaliteitswijnen nastreeft zoekt men andere manieren om zich te onderscheiden

Het terroir (Silex, Terres Blanches en Caillottes) wordt vaak op etiketten geplaatst als cru-classificatie.

En ook on officiële perceelsbenamingen worden gebruikt, zoals bvb La Côte des Monts Damnés, een steile heuvel met perfecte zonligging bij Chavignol
Of Le Cotelin bij Maimbray

Eén van de grondleggers die inzette op de specifieke terroir eigenschappen is het familiale wijndomein Henri Bourgeois

Druivensoort Sauvignon Blanc

80% Sauvignon blanc
20% Pinot noir

- Zeer trage rijping
- Finesse, frisheid
- Van frisse levendige wijnen tot fruitige aromatische wijnen

21

Voor de verdere degustaties hebben we echter moet er nog een belangrijke druif uit de regio benoemd worden.

Sauvignon Blanc, ter plaatse ook gewoon "Sauvignon" genaamd

Het klimaat en de bodem in de Loire streek bevorderen een zeer trage rijping, waardoor de druif zijn finesse en frisheid volledig kan ontplooien.

Afhankelijk van de bodem waarop hij staat krijgen we frisse levendige wijnen tot fruitige aromatische wijnen.

Wijndomein Bourgeois

- 1700 gemengd landbouwbedrijf
 - Chavignol
- 1950 focus op wijnbouw – kwaliteit van de terroirs
- 1960-1970
 - Uitbreiden eigen areaal
 - Ambassadeur Sancerre-wijnen
- 1980-2000
 - Vinificatie per perceel
 - Focus op elk bodemtype apart
 - Specialisatie in de twee druivenrassen
 - 'Clos Henri' Nieuw-Zeeland
- Vandaag
 - 3^e generatie
 - Areaal van 72ha
 - Conversie naar biologische wijnbouw

22

Rond de jaren 1700 was de familie al actief als gemengd landbouwbedrijf waarbij wijnbouw gecombineerd werd met graanteelt en geitenhouderij.

Ze hadden hun boerderij in Chavignol, niet enkel in het hartje van de Sancerre wijnregio maar waar ook de gekende geitenkaas Crottin de Chavignol vandaan komt, wat altijd een goede match bij vele van de wijnen uit de regio is

1950 Henri Bourgeois met slechts 2 ha areaal om te starten

1960-1970 Samen met zijn 2 zonen werd het areaal wijnbouw uitgebreid o.a. aankoop van gronden met andere terroirs uit de buurt

1980-2000 een van de grootste en meest consistente wijnbouwers van sancerre wijnen

Rond de eeuwwisseling wilden ze de voor hen twee gekende druivensoorten en wijnstijl produceren op nieuw terroir verbouwen, daartoe kwamen ze uit in Marlborough, Nieuw Zeeland waar ze hun wijndomein 'Clos Henri' oprichtten

Vandaag is het na Henri, zijn twee zonen de derde generatie die de leiding hebben over het familiebedrijf (Arnaud, Lionel & Jean-Christophe)

In 2023 brachten ze hun eerste volledig bio gecertificeerde vintage uit

Degustatie n° 4

23

Dit wijndomein is dan ook de perfecte begeleiding voor onze proefavond.

Onze voorzitter is niet enkel in zijn kelder, maar ook in die van andere bestuursleden gedoken om ons te voorzien van het nodige proefmateriaal

Het domein is één van de meest bekende en bekroonde Sancerre-producenten. Ze hebben Sancerre wijnen beschikbaar in zowel wit, rood als rosé. Ze hebben wijngaarden op de verschillende terroirs in Sancerre. Ze hebben ook wijngaarden in nabijgelegen AOP Pouilly-fumée en sinds kort ook in Marlborough, Nieuw-Zeeland.

In hun Sancerre lijn produceren ze zeer klassieke wijnen, wat het ideaal maakt om te degusteren vanavond.

'Esprit de Bourgeois' Sauvignon Blanc 2023

- 100% Sauvignon Blanc
- 4 maanden in inox cuves
- IGP Val de Loire

- Lichtgeel, groene accenten
- Expressief in neus & mond
- Limoen, pomelmoes, hints van sinaas & citroengras
- Zachte zuurtegraad
- Delicate kruidige mineraliteit

Geitenkaas, oesters, zeevruchten, croque-monsieur

24

Het wijndomein brengt verschillende wijnen uit maar vermeld weinig de oorsprongsbenaming, deze is IGP Val de Loire omdat de druiven niet uit het AOC Sancerre gebied komen, maar er wordt meer belang gehecht aan wat je nog zal zien de benoeming van de terroirs dan de juiste oorsprongsbenaming.

Degustatie n° 5

Silex

25

Voor de 5^e degustatie neemt de familie Bourgeois ons mee naar het dorpje Saint-Satur, met niet enkel een mooi viaduct. Ook hier zitten we nog op een silex terroir, maar er is iets extra's aan.

ES-56 Sancerre blanc 2022 "La Bourgeoise"

- 100% Sauvignon Blanc
- Oude wijnstokken – biologisch
- **Silex** terroir gevormd tijdens het **Eoceen** **56** miljoen jaar geleden
- Deels inox, deels op eik
- 12 maanden sur lie met roeren in de eerste 8 maanden

- Goudkleurig, glanzend
- Aroma's van vuursteen & kruiden
- Doet ook denken aan de bloesem van de druiven

Gegrilde kwartel in crapaudinesaus
Alsaciaanse geroosterde parelhoen

Silex

26

Silex "Vuursteen" bodem in het dorp Saint-Satur, de naamgeving verwijst "rechtstreeks" (eens je 't snapt) naar het terroir

Elegantie en frisheid gaat goed samen met wit vlees en gevogelte

Degustatie n° 6

Silex

We moeten even de brug over de Loire oversteken voor de volgende degustatie. Vergelijkbaar terroir en wie bij de kaart van het begin van de avond herinnert weet dat we bij Pouilly Fumé zitten.

Pouilly Fumé Silex Roger Pabiot

- 100% Sauvignon blanc – AOC Pouilly Fumé
- Vin parcellaire “Beauregard” zuidelijke ligging
- 12 maanden rijping deels op demi-muids vaten

- Lichtgele kleur met gouden accenten
- Discrete rokerige en fruitige neus
- Citrus, gele bloemen, vuursteen, gekonfijte citroen
- Fris en zacht, mineraliteit, geroosterde amandelen
- In de afdronk zoethout

Vis en schaaldieren, gegrild of rauw
Sushi, oesters, gegrilde garnalen

Silex

28

We zitten niet meer in Sancerre maar staken de Loire over om in de AOC Pouilly Fumé te belanden.

Ook hier dus vuursteen in de bodem en een vin parcellaire “Beauregard” met een zuidelijke ligging met zicht op de Loire

30 jaar oude wijnstokken, opbrengst 40 hl/ha

Terroir is in de regio iets belangrijk, voor de wijde regio rond Sancerre zijn er drie kenmerkende, deze pouilly Fumé komt van een silex terroir

Degustatie n° 7

Silex

29

Terug de brug over naar Chavignol bij de familie Bourgeois

Sancerre d'Antan 2018

- 100% Sauvignon Blanc
- Oude wijnstokken op silex terroir – biologisch
- Traditionele methode – gisting op eik
- 12 maanden sur lie

- Lichtgeel, groene accenten
- Zeer expressief, limoen, verbena
- Delicate minerale nuances van het terroir
- Pompelmoes, amandelen, meidoorn
- Lange minerale afdronk

Gegrilde kreeft
Tarbot met vleessaus

Silex

30

Vuursteen bodem - Alles wordt in het werk gesteld om het terroir te respecteren. Uitsluitend organische meststoffen, grasbodem, lage opbrengsten, ... alles om de mooiste druiven te krijgen op dit stukje wijngaard

Zachte persing van de druiven direct na de oogst – 3/4^e nieuwe eiken vaten

Geen klaring of filtering, wel 2 overhevelingen volgens de maancyclus

Ook een lichte hint van kokos staat vermeld

Qua eten perfect bij vis en schaaldieren, maar ook wit vlees met champignons

Laatste degustatie n° 8

Caillottes

31

In onze jacht op de verschillende terroirs mankeerden we nog de Caillottes, de kiezelrijke bodem

Daarvoor proeven we een vin parcellaire (single vineyard) uit het noordwesten van de sancerre appellatie. De wijngaard ligt bij het dorpje Maimbray.

Le Cotelin Sancerre blanc 2016

- 100% Sauvignon blanc
- Oude wijnstokken – bijna biologisch
- Manuele oogst, langzame persing
- 12 maanden rijping deels op demi-muids vaten

- Gouden kleur
- Citroentaart, kruisbes, kamperfoelie, kamille, jodium
- Rijke aanvulling in de mond, witte perzik
- Licht geroosterd karakter, minerale helderheid

Tongfilet met dragonsaus
Geroosterde kip met kastanjes

Caillottes

32

Het is een vin parcellaire, oftewel single vineyard

Wijngaard in transitie om biologisch gecertificeerd te worden

Langzame persing gedurende 3 uur gevolgd door natuurlijke klaring gedurende 5 dagen met dagelijkse bâtonnage (omroeren).

1/3 op inox, 2/3 op 600 liter eiken vaten

Er zijn ook wat tannines aanwezig die voor rondeur zorgen

Combinatie opnieuw met wit vlees, vis maar ook met rijpe of geroosterde kazen

Bedankt voor jullie aandacht

22 maart Ken Wijn Quiz

Volgende maand geen
degustatieavond

Volgende degustatieavond
21 mei 2026
"Onbekend onbemind"

